

Slutrapport för Leader-projektet

'Varför bioenergin är viktig för att nå klimatmålen'

Genomfört under 2018

Projektnamn: Varför bioenergin är viktig för att nå klimatmålen

Journalnummer: 2018-107

Stödmottagare: Gotfire AB

Kontaktperson: Annica Wiman

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Genomförande	5
Föreläsningarna.....	6
Sammanfattning.....	7

Klimatavtalet i korthet :

*Det allra viktigaste i överenskommelsen är målsättningen att **ökningen av den globala medeltemperaturen ska stanna väl under 2 grader** och ansträngningar ska göras för att hålla temperaturökningen under 1,5 grader, att länderna ska **uppdatera sina klimatåtgärder vart femte år** och att **klimatbiståndet ska öka**.*

Inledning

För att klara klimatmålen måste hela samhället ställas om och använda en mix av energikällor där de bäst gör nytta och där de kan produceras mest hållbart. Den allmänna debatten kring energiomställningen har ofta sitt fokus inriktad på elkraften. Vi vill nyansera denna debatt genom att belysa vikten av att använda även andra energikällor i möjligaste mån och då framförallt bioenergi till uppvärmning.

Vi vill därför öka kunskapsnivån hos Gotlands invånare gällande klimatomställning, hållbar energi och varför bioenergin är så viktig för att vi ska nå klimatmålen. Den miljövänliga elen kan vi själva producera under sommaren, men det är under vintern vi har det största energibehovet till bland annat uppvärmning. Därför bör vi under den kalla perioden använda bioenergi i form av träbränslen till uppvärmning i så stor utsträckning som möjligt. Dels för att värna klimatet men också för att inte riskera att överbelasta elnätet.

Vi blir ofta medvetna om i våra diskussioner med besökare på mässor och utställningar att många personer har svårt att se helheten och hur dennes olika val i energifrågor påverkar klimatet. Vi vill försöka ändra på det och belysa att den enskildes energival kan generera både miljömässiga och lokalekonomiska vinster som är till fördel för alla som bor och verkar på Gotland.

För att nå klimatmålen måste energislagen samverka i betydligt större utsträckning samt att rådgivningen inom energisektorn tar sitt ansvar att faktiskt råda kunderna till bästa lösning för klimatet och inte bara för plånboken på kort sikt.

**INFORMATIONSDAGAR
ENERGI & MILJÖ**

2 okt
Donnerska Huset
Visby

Meteorolog
Martin Hedberg

• **FRUKOSTSEMINARIUM** kl 08.00 med meteorolog Martin Hedberg.
Paneldebatt med representanter för näringslivet, politiken och regionen.
Frukostmingel från kl 07.30. Begränsat antal platser, anmälan krävs!

• **EFTERMIDDAGSEMINARIUM** kl 13.00. Vi bjuder på kaffe.

Vill du veta mer eller anmäla ditt deltagande?
Kontakta Annica Wiman på annica@gotfire.se,
tel 0496-20 17 50 eller 070-511 13 51. Välkommen!

Några ord om:
Läsa & se med
BENGT-ERIK LÖFGREN
Expert inom
hållbar energi

GOT Fire
VÄRMESYSTEM

LEADER

PelletsFörbundet

HG

Region Gotland

GOT Fire har travélstet 211 akti/ för ett Leadepröje/ där vi genomför utbildningsmöteer/ gällande energi i allmänhet och bioenergi i synnerhet. Vi vill öka medvetenheten på Gotland när det/ gäller energi och miljöhälsa. Övriga namn/ bioenergin är en viktig del i miljöomställningen/ och varför det är så viktigt att välja rätt energikälla.

www.gotfire.se

Genomförande

Projektet genomfördes på Gotland och utmynnade i ett antal föreläsningstillfällen fördelat på Visby, Roma och Vänge.

Huvudaktiviteten i projektet var de olika föreläsningstillfällena under oktober och november 2018, föreläsningarna var kostnadsfria och tillgängligt för alla intresserade. Utöver de öppna föreläsningarna bjöd vi även in andra Leader-projekt inom energiområdet till en genomgång med frågestund och möjlighet till enskild rådgivning med energiexperten och föreläsaren Bengt-Erik Löfgren.

Arbetet i projektet bestod till stor del av planering, marknadsföring, inbjudningar och genomförande. De konsulter som hjälpt oss med föreläsningarna är Martin Hedberg och Bengt-Erik Löfgren. Under delar av planeringsfasen samt arbetet med inbjudningar har vi haft hjälp av ett antal nätverk, organisationer och företag. Vi har haft hjälp av bland annat Hållbara Gotland, Coompanion, Produkt Gotland, Pelletsförbundet, LRF, Tillväxt Gotland, Region Gotland, Länsstyrelsen Gotland, Wimans Mekaniska Verkstad och Energibyran. Förankring av projektet har vi gjort genom att samverka med andra organisationer under planeringen, vi har gått ut med inbjudan via nyhetsbrev från Tillväxt Gotland. Hållbara Gotland har gått ut med inbjudningar till evenemangen i sitt nätverk via mail. Produkt Gotland har även de hjälpt till att sprida inbjudningar till evenemangen i sina nätverk och kanaler. Vi har skickat ut inbjudningar på mail till alla LRF-avdelningar, till de flesta politiska partier på Gotland samt till Visby stift. Vi har deltagit på flera mässor på Gotland och pratat om projektet i sig men också om vikten av att använda bioenergi till uppvärmning för att vi ska nå klimatmålen. Inbjudningarna gick ut till boende, näringsliv, organisationer och skolor. Vi har tagit fram annons- och marknadsföringsmaterial till dagstidning, Facebook, hemsida, rollup och flyer. Utöver annonsering i dagstidning och Facebook har vi deltagit på mässor och utställningar för att informera om föreläsningarna genom att dela ut flyers och skyltat med rollups. Vi har även använt oss av befintliga nätverk för att sprida informationen om föreläsningarna och för att nå ut med inbjudningar till specifika grupper.

Föreläsnings- och utbildningsinsatserna gällande klimatomställningen och bioenergins roll för att nå klimatmålen genomfördes i oktober och november 2018. Föreläsningarnas innehåll planerade vi i samband med de konsulter vi anlitat för att hålla föreläsningarna. De två första föreläsningarna hölls av meteorolog Martin Hedberg den 2 oktober i Visby. Martin pratade om klimathotet, hur jordens medeltemperatur har svängt genom historien och vad som händer om jordens medeltemperatur ökar med några grader. Föreläsningen avrundades med en paneldebatt där representanter från Region Gotland, Länsstyrelsen, LRF och politiken deltog.

De två andra föreläsningarna hölls av energiexpert Bengt-Erik Löfgren den 6 november i Roma. Bengt-Erik tog fasta på vad som behöver göras framåt för att nå klimatmålen och presenterade goda exempel som redan har implementerats. Även här avrundades föreläsningen med en paneldebatt med representanter från Region Gotland, LRF och politiken.

Föreläsningstillfället för specifikt inbjudna Leader-projekt hölls den 6 november hos Gotfire i Vänge.

Föreläsningarna

Vid de två första tillfällena belyste vi hur klimatet ser ut idag, hur det har förändrats över tid och vart vi hamnar om vi fortsätter med 'business as usual'. Det diskuterades kort även möjliga lösningar där bioenergin är inblandad.

"Vi har värmt planeten med 1 grad och är på väg att lägga till ytterligare 1-3 grader inom loppet av hundra år. En del förändringar tar år, andra tusen år på sig att komma i ny balans. Det enda vi kan säga med säkerhet är att klimat och väder inte kommer att vara som det varit de senaste 11.700 åren." – Martin Hedberg

Vi de två andra tillfällena belyste vi goda exempel och vad var och en kan göra för att bidra till klimatomställningen. Det diskuterades kring bioenergins roll i klimatomställningen och att den är en del av lösningen för att nå klimatmålen. En viktig aspekt kring bioenergin är att både miljö och den lokala ekonomin gynnas när fastigheter värms med bioenergi istället för olja eller el. Bioenergin ger upphov till fasta arbetstillfällen, gynnar företag inom de gröna näringarna och stärker även den lokala ekonomin tack vare sin lokala förankring.

"Förnybar energi från vatten, vind och biomassa svarar idag för mer än 50 % av vår totala inhemska energianvändning. Var tredje kWh som används i Sverige härstammar från biomassa." – Bengt-Erik Löfgren

Sammanfattning

Att använda bioenergi i form av fastbränsle är utmärkt i många olika aspekter. Fastbränsle är förnybart och det ger minskad klimatpåverkan på flera sätt, bland annat då bränslet företrädesvis är lokalproducerat, vilket innebär kortare transporter och därmed minskad miljöpåverkan, samt att trädet under sin uppväxt binder koldioxid och att det dessutom

handlar om skogsavfall som tas till vara vid gallringar och från träindustrin. Att använda fastbränsle till uppvärmning bidrar till miljön även genom att minska behovet av annan energitillförsel, så som olja eller el vid de tidpunkter då det produceras lite eller ingen miljövänlig el. Att använda rätt energibärare till rätt saker innebär ju en energieffektivisering i stort då energiförluster minimeras och den miljövänliga elen som produceras i första hand används till högvärdigt arbete som inte de andra energislagen inte kan utföra, till exempel driva elektroniska apparater och tillgodose industrins tillverkningsprocesser.

Målet med projektet var att öka kunskapen och förståelsen för att fler energibärare än elkraft behövs för att energiomställningen ska ge

effekt. Detta tycker vi att vi lyckades med då vi bjöd in boende, näringsliv, organisationer och skolor med flera till föreläsningar med två olika inriktningar, men som tillsammans ger en helhet och grundläggande förståelse som är viktig att ha med sig i energidiskussionerna. Vår förhoppning är att genom informationen från föreläsningarna och den allmänna utbildningen kring klimatomställningen har vi spridit kunskapen till fler boende på Gotland, som kan föra kunskapen vidare och lyfta diskussionerna när de uppkommer samt att de kan göra medvetna val när de ska investera i värmesystem. Vi själva för kunskapen från föreläsningarna vidare i vår kontakt med kunder och andra intresserade, vi tar vi oss alltid tiden att diskutera hur olika val påverkar klimatet och den lokala ekonomin. Vi försöker belysa hur den enskilde personens val är med och påverkar klimat och lokalekonomi.

De erfarenheter vi fått med oss från projektet är att tiden lätt springer iväg samt att det är viktigt att planera insatsen för marknadsföring. Det har varit svårt att få genomslag och ett gott deltagande på föreläsningarna, vilket vi tror beror på att energidebatten är så ensidigt el-fokuserad samt att politiken och media oftast framhåller elen som den 'alena saliggörande'-lösningen i klimatfrågan. Detta påvisar förvisso vikten av att evenemang som detta, med bioenergin i fokus, faktiskt genomförs

för att öka medvetandet i miljöfrågorna. Vi hoppas och tror att regeringens utspel om 'Gotlands piloten' hjälper till att fortsätta hålla ett högt intresse för energifrågor och klimatåtgärder.

De som besökte föreläsningarna har fått ökad kunskap om energifrågor i allmänhet och om bioenergi i synnerhet, och vi hoppas att detta i förlängningen ska ge ringar på vattnet så att det lokala samhället kan få ytterligare inkomstkällor och nya arbetstillfällen. Sammantaget kan detta leda till både en lokalekonomisk och miljömässig vinst för de som bor och verkar på Gotland.

Vänge 2019-03-20

Annica Wiman

Annica Wiman